

## Pierwszy odcinek programu Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ dla pacjentów *ABC Pacjenta* wyemitowanego na antenie TVP Łódź.

Szósty odcinek programu ŁOW NFZ dla pacjentów **ABC Pacjenta** w całości poświęcony jest ratownictwu medycznemu. Wyjaśniamy kiedy wezwać zespół ratownictwa medycznego a kiedy skorzystać z nocnej pomocy lekarskiej.

Gośćmi programu są konsultanci w zakresie ratownictwa medycznego, Pani Dorota Okońska z Urzędu Wojewódzkiego, lekarz i ratownicy medyczni z WSRM. Program prowadzi lubiana i ceniona dziennikarka TVP Łódź redaktor Anna Łukasik.

### Sonda uliczna

**Redaktor [głos z offu]; widok na przechodniów:** W jakich przypadkach można wzywać pogotowie?

Przechodnie:

**Starsza kobieta:** W stanie zagrożenia zdrowia.

**Młody mężczyzna:** W przypadku duszności, w przypadku utraty przytomności, gdy spotkamy nieprzytomnego człowieka na ulicy, w przypadku wypadku samochodowego, w przypadku pożaru.

**Starsza kobieta:** W przypadku ciężkiej choroby.

**Redaktor [głos z offu], widok na przechodniów:** Czy w przypadku przeziębienia należy wzywać pogotowie?

**Młody mężczyzna [głos z offu], widok na przechodniów:** Zdecydowanie nie.

**Młody mężczyzna:** Trzeba udać się do lekarza rodzinnego.

**Starsza kobieta:** Niestety nie, bo potem nie ma tego pogotowia dla ciężiej chorych.

### Wypowiedzi ekspertów i praktyków, którzy na co dzień opiekują się pacjentami oraz pracowników ŁOW NFZ

**Mariusz Świetosławski dyspozytor w Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi:** Ilość karetek, którą dysponujemy jest ograniczona. Nie ma ich ani więcej ani mniej. Możemy dysponować tym co mamy. Wszędzie, gdzie pojedzie pogotowie, a tak naprawdę wystarczyłaby wizyta lekarza rodzinnego ktoś inny może się nie doczekać na tę pomoc.

**Dorota Jędrzejczyk – Okońska kierownik Oddziału Ratownictwa Medycznego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:** System Państwowego Ratownictwa Medycznego został utworzony aby zapewnić pomoc każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

**Dorota Jędrzejczyk – Okońska kierownik Oddziału Ratownictwa Medycznego Urzędu**

**Wojewódzkiego w Łodzi [głos z offu]; widok na jadącą karetkę:** Aby taką gotowość zapewnić służą do tego zespoły ratownictwa medycznego oraz szpitalne oddziały ratunkowe. Są to jednostki systemu. Szpitalnych oddziałów ratunkowych na terenie województwa łódzkiego mamy 17. Jeśli chodzi o zespoły ratownictwa medycznego one są rozmieszczone w taki sposób, aby zgodnie z Ustawą o Państwowym ratownictwie Medycznym zapewnić odpowiednie czasy dotarcia. W obrębie miasta wynosi on 15 minut. Natomiast poza miastami powyżej 10 tys. mieszkańców 20 minut. Na terenie całego województwa łódzkiego jest 98 zespołów ratownictwa medycznego. Są one równomiernie rozmieszczone.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi:** System ratownictwa medycznego dysponuje dwoma rodzajami karetek. Są to karetki specjalistyczne, w których w skład wchodzi lekarz systemu i dwóch ratowników, w tym jeden pełni rolę ratownika kierowcy oraz karetki podstawowe, oznaczone literą „P”, w skład których wchodzi dwoje lub troje ratowników medycznych. Kompetencje ratownika są ograniczone, w zasadzie sprowadzają się do udzielenia podstawowej pomocy w przypadkach nagłego zagrożenia życia, zrobienia podstawowego badania, przewiezienia pacjenta do szpitala.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi [głos z offu]; widok na badanie pacjenta w karetce:** Podstawowe badanie jest to ogólne badanie lekarskie z oznaczeniem ciśnienia, wykonanie EKG, takie rzeczy które wchodzi w skład oceny zdrowia pacjenta – czy on wymaga interwencji i zabrania do szpitala.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi:** Lekarz ma trochę szersze możliwości, dlatego że zespoły lekarskie mają możliwość oceny i stwierdzenia zgonu oraz wydania karty zgonu, która jest dokumentem do dalszych czynności administracyjnych. Lekarz może wykonywać czynności, których nie może wykonywać ratownik, z racji ograniczonych leków posiadanych przez zespoły podstawowe. Są to leki o działaniu nasercowym, stosowane w przypadku zaburzeń rytmu serca.

**Plansza – głos lektora** czyta informację, o tym, czego nie może zrobić lekarz z zespołu ratownictwa medycznego: nie wystawi recepty, nie wystawi rutynowego zaświadczenia o stanie zdrowia, nie da skierowania do specjalisty, nie robi badań dodatkowych i konsultacji specjalistycznych.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi [głos z offu]; widok na kierującego karetką ratownika:** Zespoły specjalistyczne, jak i zespoły podstawowe są przeszkolone odnośnie udzielania pomocy medycznej dzieciom. Jeżeli zachodzi potrzeba dzieci zabierane są do szpitala na sor pediatriczny.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi** Rodzic powinien towarzyszyć dziecku. Zgodnie z Ustawą o Państwowym ratownictwie Medycznym jeżeli dziecko jest niepełnoletnie musi mu towarzyszyć opiekun prawny. Kiedy zabieramy pacjenta do szpitala informujemy rodzinę, do którego szpitala go zabieramy.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi [głos z offu, przejazd z karetki po ulicach, słysząc wycie karetki]:** Natomiast rodzina sama, w sytuacji gdy np. ktoś wyszedł z domu i nie wrócił, może sama dowiedzieć się w pogotowiu gdzie taka osoba została zabrana. Czyli zadzwonić pod nr 999 i tam podać swoje imię i nazwisko oraz nazwisko pacjenta, gdzie w bazie danych będzie możliwość uzyskania informacji. Pogotowie to nie jest taksówka, która tylko przyjeżdża i zabiera pacjenta do szpitala. Musimy ocenić stan pacjenta, rozebrać zbadać ciśnienie, zbadać poziom cukru, nakreślić EKG. To są czynności, które zabierają czas, a musimy to wykonać.

**Plansza** – głos lektora czyta informację jakie są telefony alarmowe: 999 i 112.

**Mariusz Świętosławski dyspozytor w Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi:** Telefon odbiera dyspozytor medyczny. Dyspozytor prowadząc wywiad medyczny będzie nas pytał o rzeczy, które są potrzebne do zidentyfikowania naszego problemu. Zapyta się, jak się czujemy, co nam dolega, jakie są wartości ciśnienia. Ważne, aby na te wszystkie pytania odpowiadać – dzięki temu on będzie mógł ustalić, jakie będzie dalsze postępowanie. Przede wszystkim dyspozytor zapyta nas, gdzie jest potrzebna pomoc, gdzie się znajdujemy – to będzie pierwsze pytanie. Gdyby zerwało się połączenie będziemy wiedzieli, gdzie tej osoby szukać – nie kończymy rozmowy do momentu nam tego nie powie.

Każdy dyspozytor medyczny prowadząc swój wywiad również udziela pomocy, pierwszej pomocy. Tłumaczy w jaki sposób udzielić choremu pomocy: czy w zasłabnięciu, czy w zatrzymaniu krążenia czy w każdym innym przypadku. Tak ważne jest, żeby współpracować – słuchać i wykonywać to co mówi dyspozytor. Do przyjazdu pogotowia musimy tej pomocy udzielać. Często ten czas jest bezcenny. Kilka minut może bardzo zmniejszyć szanse na przeżycie.

**Dr Paweł Ziółkowski konsultant wojewódzki ds. Medycyny Ratunkowej:** Zespoły ratownictwa medycznego transportują osoby potrzebującej pomocy z reguły do najbliższego szpitala.

**Dr Paweł Ziółkowski konsultant wojewódzki ds. Medycyny Ratunkowej Łodzi [głos z offu, widok na oddziały szpitalne, SOR]:** W wyjątkowej sytuacji zespół kieruje się do wyspecjalizowanego szpitala, wyspecjalizowanego oddziału, który udzieli pacjentowi właściwej pomocy np. w przypadku amputacji dłoni – oddział chirurgii ręki, w przypadku zawału oddział kardiologii interwencyjnej. Szpitalne oddziały ratunkowe oraz izby przyjęć nie są z gumy. W tych oddziałach robi się tłok, także powinniśmy się do nich zgłaszać tylko w nagłych przypadkach. Kiedy w innym miejscu tej pomocy nie możemy uzyskać. Nie przychodźmy tam z błahymi potrzebami, bo zajmujemy czas i wydłużymy udzielenie pomocy najbardziej potrzebującym.

**Magdalena Góralczyk NFZ oddział w Łodzi:** Z systemu ratownictwa medycznego korzystamy w przypadkach kiedy mamy bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia. **Magdalena Góralczyk NFZ oddział w Łodzi [głos z offu, widok na pacjenta przyjmowanego przez lekarza, a następnie widom mapki interaktywnej na stronie ŁOW NFZ z placówkami nocnej**

**i świątecznej opieki zdrowotnej]:** W innych przypadkach należy zgłosić się do podstawowej opieki zdrowotnej w godzinach 8.00 – 16.00 bądź skorzystać z pomocy nocnej i świątecznej opieki doraźnej, kiedy jest już po godz. 18.00 ewentualnie w dni świąteczne, kiedy lekarz POZ nie przyjmuje. Informacje na temat pomocy doraźnej i placówek gdzie możemy się zgłosić można znaleźć w placówce medycznej, w której jest lekarz podstawowej opieki zdrowotnej bądź na stronie Narodowego Funduszu Zdrowia.

**Dr Paweł Ziółkowski konsultant wojewódzki ds. Medycyny Ratunkowej:** Śmigłowiec – lotnicze zespoły pogotowia ratunkowego wzywają zespoły ratownictwa medycznego. Dostępność lotniczego pogotowia ratunkowego powoduje to, że poszkodowany w bardzo krótkim czasie znajduje się we właściwym dla niego miejscu.

**Dorota Jędrzejczyk – Okońska kierownik Oddziału Ratownictwa Medycznego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:** W przypadku zdarzeń masowych bądź katastrof zespoły ratownictwa medycznego przemieszczają się z danego obszaru działania czy rejonu operacyjnego. Wtedy dyspozytor medyczny zgłasza takie informacje do lekarza koordynatora ratownictwa medycznego, który w Centrum Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego ma swoją siedzibę. Ten koordynuje działania pomiędzy poszczególnymi rejonami operacyjnymi, a więc wspólnie z dyspozytorami koordynuje to zdarzenie.

**Dr Rafał Walczak lekarz Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi:** Następuje rozdział między zespołami ratownictwa medycznego a systemem transportu medycznego. Karetki poza Są to karetki wyłączone z systemu ratownictwa medycznego. Tak samo są to karetki z lekarzem, transportowe z ratownikami lub specjalistyczne karetki oraz karetki oznaczone symbolem „n” neonatologiczne, z lekarzem pediatra służące do transportu niemowląt czy też małych dzieci, a wymagają przewiezienia w celach diagnostycznych.

**Bożena Wardzyńska NFZ Oddział w Łodzi:** Mamy do dyspozycji kilka form transportu sanitarnego: transport sanitarny międzyszpitalny oraz transport sanitarny podstawowej opieki zdrowotnej. Mamy także tzw. transport daleki oraz transport wyjazdowy neonatologiczny przeznaczony dla noworodków.

**Bożena Wardzyńska NFZ Oddział w Łodzi [głos z offu, widok przejeżdżające karetki]:** Transport międzyszpitalny jest transportem bezpłatnym. To jest sytuacja gdy pacjent leży w szpitalu i musi zostać przewieziony albo na badania albo do innej placówki medycznej.

**Bożena Wardzyńska NFZ Oddział w Łodzi [głos z offu, widok na poczekalnię w poz, budynek NFZ]:** Można skorzystać również z transportu przy podstawowej opiece zdrowotnej. Bezpłatny transport przysługuje pacjentowi, który posiada dysfunkcję narządu ruchu i nie jest w stanie samodzielnie udać się na miejsce udzielania świadczeń. Z transportem dalekim mamy do czynienia wtedy kiedy pacjent musi korzystać ze świadczeń w konkretnej poradni oddalonej od jego miejsca zamieszkania licząc tam i z powrotem powyżej 120 km. Lub musi skorzystać ze świadczeń wysokospecjalistycznych również w konkretnej poradni także oddalonej od jego

miejsca zamieszkania o przynajmniej 120 km. W przypadku transportu dalekiego wymagane jest złożenie wniosku przez pacjenta bądź jego rodzinę do dyrektora Oddziału NFZ

**Plansza** – głos lektora czyta informację, o tym jakie są koszty korzystania z transportu: 40% - w przypadku gdy pacjent porusza się samodzielnie, ale wymaga transportu oraz 100% - w przypadku transportu międzynarodowego do granic Polski.

**Bożena Wardzyńska NFZ Oddział w Łodzi:** W przypadku transportu zagranicznego Fundusz refunduje tylko koszty od granicy kraju do miejsca zamieszkania pacjenta lub też do miejsca, w którym nastąpi kontynuacja leczenia. W takich sytuacjach warto być przygotowanym i ubezpieczyć się u prywatnego ubezpieczyciela.

**Billboard:** Na program zaprasza Łódzki Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia.